

**ERMENİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ/JOURNAL
OF ARMENIAN STUDIES
ÜÇ AYLIK TARİH, POLİTİKA VE
ULUSLARARASI İLİŞKİLER DERGİSİ, CİLT: 1,
2001.**

Dr. Sedat LAÇİNER*

Türkler yüzlerce yıl birlikte yaşadıkları ya da komşu oldukları etnik grupları bilimsel yöntemler ile araştırma konusunda çok geç kalmışlardır. Bulgarlar, Yunanlılar, Ermeniler, Arnavutlar vb. bu grupta değerlendirilebilir. Oysa ki Osmanlı devleti ile kıyaslandığında daha az bir Ermeni nüfusa sahip olan Rusya'nın ilk Ermeni araştırmaları enstitüsünü kurması 19. yüzyılın ilk yıllarına dayanır. Aynı şekilde Avrupalı bilim adamları da Ermeni tarihini, kültürünü ve siyasetini yüzlerce yıldır tüm detaylarıyla çalışmaktadırlar. Türkiye'nin bu konuya eğilebilmesi için ise 20. yüzyılın son çeyreğini beklemek gerekmiştir. Bu tarihe kadar yayınlanan birkaç eser etkili olamamış ve Ermeniler yakın ama uzak olmaya devam etmişlerdir. Türk diplomatlarını hedef alan Ermeni terörü ile birlikte konuya ilgi yeniden canlandıysa da bu ilgi sonucunda ortaya çıkan eserler Türk ve dünya bilim hayatı ve kamuoyu ile buluşmakta ciddi zorluklar çekmiştir. Türkiye'deki Ermeni çalışmalarının bir diğer sorunu da konu olarak çok sınırlı kalması ve daha çok Türkçe olmasıdır. Çalışmalar daha çok Ermenilerin Türklere I. Dünya Savaşı esnasında yaptığı mezalimle sınırlı kalırken konunun özellikle uluslararası ilişkiler boyutu ciddi oranda ihmal edilmiştir denebilir. Bu çerçevede 2001 yılında kurulan Ermeni Araştırmaları Enstitüsü'nün ya-

---

* ASAM Ermeni Araştırmaları Enstitüsü, Ankara ve Onsekiz Mart Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü, Çanakkale.

yınladığı Ermeni Araştırmaları Dergisi bahsi geçen iki büyük eksikliği doldurmayı hedefliyor. Her şeyden önce dergi iki dilde, Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanıyor. İngilizce ve Türkçe orijinal makalelere ek olarak İngilizce eserlerin Türkçe özetleri, Türkçe eserlerin de İngilizce özetleri yer alıyor. Ayrıca yine iki dilde olmak üzere *Kitap Tahlilleri*, *Konferans Tebliğleri*, *Duyurular*, *Belgeler* bölümleri de dikkat çekiyor. Dile ek olarak derginin konu spektrumunun çok geniş tutulmuş olması ve uluslararası ilişkilerin ön plana çıkıyor olması Türk Ermeni çalışmaları disiplini için çok büyük bir katkı sayılmalıdır. Örneğin derginin üçüncü sayısı Ermeni lobileri ve Ermeni diasporaları üzerinedir ve yayınlanan çalışmaların büyük bir kısmı alanında öncü çalışmalardır. Bu noktada önemle belirtilmesi gereken bir diğer nokta da derginin Ermeni araştırmalarını sadece bir 'Ermeni sorunu' olarak ele almamasıdır. Ermeniler ve Ermenistan ile ilgili hemen her konu derginin ilgi alanına girmektedir. Zaten derginin 'Ermeni sorunu' anlayışı da Osmanlı tarihi ile sınırlı değildir. Ermeni terörü, bugünkü Ermenistan'ın Kafkaslar'da sergilediği saldırgan tavır da Ermeni sorunu kavramı altında ele alınmaktadır.

Dergide yer alan bir diğer önemli bölüm ise her sayıda editör tarafından kaleme alınan *Olaylar ve Yorumlar*'dır. Bu kısımda derginin yayına hazırlandığı üç aylık süre zarfında Ermeniler ve Ermeni sorunu ile ilgili olarak yaşanan gelişmeler İngilizce ve Türkçe olarak anlatılıyor ve yorumlanıyor.

Dergi de ele alınan konulara örnek verecek olursak ikinci sayı da yer alan bazı yazılar şu şekilde sıralanabilir: '*Rusya'nın Doğu Anadolu Siyasetinde Eçmiyazın Kilisesinin Rolü (1825-1915)*' (Davut Kılıç); '*Amerika'daki Ermeni Kilisesi ve Ahmet Rüstem Bey*' (Bilal Şimşir); '*Ermenilere Soykırım Yapıldığı Savının Hukuksal ve Ahlaki Açılardan İncelenmesi*' (Pulat Y. Tacar); '*The Nagorno-Karabakh Conflict From Its Inception To The Peace Process*' (Kamer Kasım); '*The Geopolitics and Quest For Autonomy Of The Armenians Of Javakheti (Georgia) and Krasnodar (Russia) In The Caucasus*' (Hasan Kanpolat ve Nazmi Gül).

Derginin řu ana kadar çıkan üç sayısı değerlendirildiğinde bilimsel kriterlerden taviz verilmediği anlaşılmaktadır. Zaten Yazı Kurulu bu konuda ciddi bir güvence oluşturmaktadır. Kurulda Türkiye’de Ermeniler konusunda yayını bulunan hemen her isim (akademik, diplomat, asker vb.) yer almaktadır. Danışma Kurulu’nda yer alan Stanford J. Shaw, Justin McCarthy, Andrew Mango, Erich Feigl ve Kalerya Belova da bilimsel standardın diğer bir güvencesini oluşturmaktadır.

Derginin teknik özellikleri incelendiğinde her üç ayda bir 250-300 sayfa olarak çıktığı görülmektedir. Son derece kaliteli bir baskı ile yayınlanan dergi tüm önemli yayınevlerinden temin edilebiliyor. Enstitüsü isteme adresi ise: Ermeni Araştırmaları Enstitüsü, Konrad Adenauer Caddesi, No. 61, 06550, ankaya, Ankara. Derginin editörlüğünü emekli Büyükelçi Ömer E. Ltem yaparken co-editörler Dr. Sedat Laçiner, Yrd. Doç. Dr. İbrahim Kaya, Yrd. Doç Dr. Kamer Kasım ve şenol Kantarcı. Yazı İşleri Müdür ise Aydan İyigngr.

SUMMARY

In this review-article The Journal of Armenian Studies is reviewed. The authoder argues that the journal is one of the most important contribution in the recant years to Armenian studies discipline. He further notes the journal of Armenian Studies is a bilingual (Turkish and English) and focuses on the international relations, history and culture dimensions of the Armenien Studies.